

32002D0741

2002 9 5

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 237/6

KOMISIJOS SPRENDIMAS**2002 m. rugsėjo 4 d.****nustatantis patikslintus ekologinius kriterijus, taikomus suteikiant ekologinius ženklus kopijavimo ir rašomajam popieriui, ir iš dalies keičiantis Sprendimą 1999/554/EB**

(pranešta dokumentu Nr. C(2002) 3294)

(tekstas svarbus EEE)

(2002/741/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 dėl pakeistos Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo sistemos ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą,

kadangi:

- (1) Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 Bendrijos ekologinį ženklą galima suteikti produktui, pasižyminčiam tokiomis savybėmis, kurios yra ypač svarbios geriau įgyvendinant pagrindinius aplinkos apsaugos reikalavimus.
- (2) Reglamentas (EB) Nr. 1980/2000 nustato, kad konkretūs kriterijai, taikomi suteikiant ekologinį ženklą, nustatomi pagal produktų grupes.
- (3) Minėtas reglamentas taip pat nustato, kad kriterijai, taikomi suteikiant ekologinį ženklą, bei su jais susiję įvertinimo ir patikros reikalavimai, turi būti svarstomi tinkamu laiku iš naujo iki baigsis galioti kiekvienai produktų grupei nustatyti kriterijai. Kriterijus apsvarsčius iš naujo, priimamas pasiūlymas jų galiojimą pratęsti, panaikinti arba juos pakeisti.
- (4) Siekiant atsižvelgti į rinkos pokyčius, būtina tikslinti ekologinius kriterijus, nustatytus 1999 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimu 1999/554/EB, nustatančiu ekologinius kriterijus, taikomus suteikiant kopijavimo popieriui Bendrijos ekologinius ženklus ⁽²⁾. Tuo pat metu derėtų iš dalies keisti minėto sprendimo, pratęsto Komisijos sprendimu 2001/832/EB, ir produktų grupės apibrėžimo galiojimo laiką.

- (5) Derėtų priimti naują Komisijos sprendimą, nustatantį konkrečius šiai produktų grupei taikomus ekologinius kriterijus, kurie galios penkerius metus.

- (6) Tikslinga, kad kurį laiką, bet ne ilgiau negu 12 mėnesių, kartu galiotų nauji šiame sprendime ir ankstesniame Sprendime 1999/554/EB nustatyti kriterijai, kad įmonės, kurių produktams buvo suteikti ekologiniai ženklai, arba kurios įteikė paraiškas, kad jų produktams būtų suteikti ekologiniai ženklai, iki šio sprendimo taikymo dienos galėtų skirti pakankamai laiko pritaikyti savo produktus prie naujų kriterijų reikalavimų.

- (7) Šiame sprendime nurodytos priemonės grindžiamos Europos Sąjungos Ekologinių ženklų suteikimo tarybos, įkurtos pagal Reglamento (EB) Nr. 1980/2000 13 straipsnio reikalavimus, siūlomais kriterijais.

- (8) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1980/2000 17 straipsnį įkurto komiteto nuomonę.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Tam, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 1980/2000 reikalavimus popieriui būtų suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas, popierius turi būti priskirtas produktų grupei „kopijavimo ir rašomasis popierius“, kaip apibrėžta šio sprendimo 2 straipsnyje, ir atitikti šio sprendimo priede nustatytus ekologinius kriterijus.

⁽¹⁾ OL L 237, 2000 9 21, p. 1.⁽²⁾ OL L 210, 1999 8 10, p. 16.

2 straipsnis

1. Produktų grupei „kopijavimo ir rašomasis popierius“ priskiriami švaraus popieriaus lakštai arba ritiniai, kurie yra naudojami spausdinti arba kopijuoti, rašyti arba piešti.
2. Laikraštinis popierius, šilumai jautrus popierius ir neanglinis popierius šiai produktų grupei nepriskiriami.

3 straipsnis

Kad būtų galima administruoti, produktų grupei „kopijavimo ir rašomasis popierius“ priskiriamas kodas „011“.

4 straipsnis

Sprendimo 1999/554/EB 3 straipsnis pakeičiamas ir išdėstomas taip:

„3 straipsnis

Produktų grupės apibrėžimas ir produktų grupei taikomi konkretūs ekologiniai kriterijai galioja iki 2003 m. rugpjūčio 31 d.“

5 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2002 m. rugsėjo 1 d. iki 2007 m. rugpjūčio 31 d.

Produktų grupei „kopijavimo popierius“ priskiriamų produktų, kuriems ekologinis ženklas buvo suteiktas iki 2002 m. rugsėjo 1 d., gamintojai gali naudoti tą ženklą iki 2003 m. rugpjūčio 31 d.

Produktų grupei „kopijavimo popierius“ priskiriamų produktų, kurių gamintojai jau įteikė paraišką, kad jų gaminiams būtų suteiktas ekologinis ženklas iki 2002 m. rugsėjo 1 d., ekologinis ženklas gali būti suteiktas pagal Sprendimo 1999/554/EB reikalavimus. Šiais atvejais ženklą galima naudoti iki 2003 m. rugpjūčio 31 d.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2002 m. rugsėjo 4 d.

Komisijos vardu

Margot WALLSTRÖM

Komisijos narė

PRIEDAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Kriterijų tikslai

Taikant šiuos kriterijus pirmiausia siekiama:

- mažinti nuodingų arba eutropinių medžiagų išleidimą į vandenį,
- mažiau vartojant energijos ir dėl to mažinant išmetimus į orą, mažinti žalą aplinkai arba pavojų, susijusį su energijos naudojimu (pasaulinis klimato atšilimas, didėjantis rūgštingumas, ozono sluoksnio suplonėjimas, neatsinaujinančių išteklių išsekvojimas),
- mažinti žalą aplinkai arba pavojų, susijusį su pavojingų cheminių medžiagų naudojimu,
- taikyti subalansuoto valdymo principus miškams išsaugoti.

Nustatomi tokie kriterijai, kurie skatina ženklinti mažiau kenksmingą aplinkai kopijavimo popierių ir rašomąjį popierių.

Reikalavimai, taikomi atliekant įvertinimą ir patikrą

Kiekvienas kriterijus nurodo konkrečius reikalavimus, taikomus atliekant įvertinimą ir patikrą.

Jeigu reikalaujama, kad pareiškėjas paraišką vertinančiai kompetentingai institucijai pateiktų deklaracijas, dokumentus, tyrimų, bandymų ataskaitas arba kitus patvirtinančius dokumentus, tam, kad įrodytų, jog produktas atitinka kriterijų reikalavimus, minėtus dokumentus gali parengti atitinkamai pareiškėjas (-ai) ir (arba) jų tiekėjas (-ai) ir pan.

Tam tikrais atvejais gali būti taikomi kiti, negu kiekvienam kriterijui nurodyti tyrimų metodai, jeigu jų lygiavertiškumą pripažįsta paraišką vertinanti kompetentinga institucija.

Tikrinti turėtų, jeigu įmanoma, tinkamai akredituotos laboratorijos arba laboratorijos, atitinkančios EN ISO 17025 standarto reikalavimus ir sugebančios atlikti atitinkamus bandymus.

Tam tikrais atvejais kompetentingos institucijos gali pareikalauti patvirtinančių dokumentų ir pačios savarankiškai patikrinti.

Rekomenduojama, kad kompetentingos institucijos, vertindamos paraiškas ir tikrindamos, kaip laikomasi kriterijų, atsižvelgtų į pripažintų aplinkos apsaugos valdymo sistemų, pvz., EMAS arba EN ISO 14001, įgyvendinimą (*Pastaba*: tokias valdymo sistemas įgyvendinti nėra privaloma).

KRITERIJAI

1. Nuotekų išleidimas į vandenį ir teršalų išmetimai į orą

- a) **COD, siera (S), NO_x**: Kiekvieno iš šių teršalų išmetami kiekiai į aplinkos orą arba vandenį gaminant plaušieną ir popierių išreiškiami taškais (P_{COD} , P_{S} , P_{NO_x}), kaip išsamiai aprašyta toliau.

Nė viena iš atskirai paskaičiuotų P_{COD} , P_{S} , P_{NO_x} taškų suma nėra didesnė negu 1,5.

Bendra taškų ($P_{\text{suma}} = P_{\text{COD}}$, P_{S} , P_{NO_x}) suma nėra didesnė negu 3,0.

P_{COD} paskaičiuojamas šiuo būdu (P_{S} ir P_{NO_x} paskaičiuojami tuo pačiu būdu).

Paskaičiavimas gaminant plaušieną: Kiekvienos popieriui gaminti naudojamos plaušienos rūšies i COD išmetamas kiekis ($\text{COD}_{\text{plaušiena}, i}$ kg/tonai oru džiovinotos plaušienos – ADT) padalijamas iš toliau pateiktoje lentelėje nurodyto tai plaušienos rūšiai leistino kiekio (l.k.) ($\text{COD}_{\text{l.k., plaušiena}}$). Šie dalmenys paskaičiuojami pagal kiekvienos naudojamos plaušienos rūšies dalį (p_i drėgno popieriaus atžvilgiu) ir sudedami. Taip gaunamas plaušienos gamybos taškų suma ($P_{\text{COD, plaušiena}}$). Taigi:

$$P_{\text{COD, plaušiena}} = \sum (p_i \times \text{COD}_{\text{plaušiena}, i} / \text{COD}_{\text{l.k., plaušiena}})$$

Paskaičiavimas gaminant popierių: taškų suma gaminant popierių ($P_{\text{COD, popierius}}$) paskaičiuojama padalijant COD kiekius, išmetamus gaminant popierių ($\text{COD}_{\text{popierius}}$), iš popieriui leistino kiekio ($\text{COD}_{\text{l.k., popierius}}$), nurodyto toliau pateiktoje lentelėje. Taigi:

$$P_{\text{COD, popierius}} = \text{COD}_{\text{popierius}} / \text{COD}_{\text{l.k., popierius}}$$

Bendros P_{COD} taškų sumos paskaičiavimas: pagal skirtingas popieriui gaminti naudojamas plaušienos rūšis bendras paskaičiuotas leistinas kiekis (p.l.k.) ($\text{COD}_{\text{p.l.k., plaušiena}}$) paskaičiuojamas šiuo būdu:

$$\text{COD}_{\text{p.l.k., plaušiena}} = \sum (p_i \times \text{COD}_{\text{l.k., plaušiena}})$$

Pagaliau taškai, paskaičiuoti gaminant plaušieną ir popierių sudedami. Gaunamas bendras taškų skaičius (P_{COD}), šiuo būdu:

$$P_{\text{COD}} = P_{\text{COD, plaušiena}} \times \text{COD}_{\text{p.l.k., plaušiena}} / (\text{COD}_{\text{p.l.k., plaušiena}} + \text{COD}_{\text{l.k., plaušiena}}) + P_{\text{COD, popierius}} \times \text{COD}_{\text{l.k., popierius}} / (\text{COD}_{\text{p.l.k., plaušiena}} + \text{COD}_{\text{l.k., popierius}})$$

Išmetimų kiekių, leistinų gaminant skirtingas plaušienos rūšis ir popierių, lentelė

Plaušienos rūšis/popierius	Išmetimai (kg/ADT)		
	COD _{l.k.}	S _{l.k.}	NO _x l.k.
Celiuliozė (kraftceliuliozė ir kitos rūšys, išskyrus sulfitinę)	18,0	0,6	1,6
Celiuliozė (sulfitinė)	25,0	0,6	1,6
CTMP	15,0	0,2	0,3
TMP/medienos masė	3,0	0,2	0,3
Perdirbto pluošto celiuliozė	2,0	0,2	0,3
Popierius (neintegruotuose fabrikuose, kuriuose visos popieriui gaminti naudojamos plaušienos rūšys yra perkamos komercinės plaušienos rūšys)	1,0	0,3	0,8
Popierius (kituose fabrikuose)	1,0	0,3	0,7

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia išsamius paskaičiavimus, įrodančius, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų, ir susijusius patvirtinamuosius dokumentus, kuriuos sudaro tyrimų ataskaitos, parengtos taikant šiuos tyrimo metodus: COD: ISO 6060; NO_x: ISO 11564; S(oks.) : EPA Nr. 8; S (reduk.): EPA Nr. 16A; S kiekis naftoje: ISO 8754:1995; S kiekis anglyje: ISO 351.

Patvirtinamuosiuose dokumentuose nurodomas matavimo periodiškumas ir pateikiami paskaičiuoti COD, S ir NO_x taškai. Dokumentuose nurodomas visas S ir NO_x, išmetamų plaušienos ir popieriaus gamybos metu, kiekis taip pat ne gamybos vietoje gaminant garą, išskyrus teršalų kiekius, išmetamus gaminant elektros energiją. Matavimai atliekami regeneravimo boileriuose, kalkių deginimo krosnyse, garo katiluose ir nemalonaus kvapo dujų naikinimo krosnyse. Įvertinami ir išsklaidytų išmetimų kiekiai. Ataskaitoje pateiktus išmetamus į aplinkos orą S kiekius sudaro tiek išmetami oksiduotos tiek ir redukuotos S kiekiai (dimetilo sulfidas, metilo merkaptanas, hidrogeno sulfidas ir pan.). S kiekiai, išmetami gaminant šiluminę energiją iš naftos, anglies ir kitų ne įmonėje naudojamų kuro rūšių, kuriuose S kiekis yra žinomas, gali būti paskaičiuoti, bet ne nustatyti. Šie kiekiai įvertinami.

Į vandenį išleidžiamų teršalų kiekis nustatomas nefiltruotuose ir drumstuose bandiniuose, vandenį išvalius gamykloje arba komunalinėje valymo įmonėje. Matavimai atliekami kopijavimo popieriaus gamybos metu per 12 mėnesių. Naujoje arba rekonstruotoje gamykloje matavimai atliekami ne trumpiau negu 45 įmonės nepertaukiamos gamybos dienas paėliui. Nustatyti kiekiai yra orientaciniai atitinkamos akcijos rodikliai.

- b) **AOX:** AOX kiekiai, išmetami gaminant popierių iš bet kurios naudojamos plaušienos rūšies – ne didesni negu 0,25 kg/ADT.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia tyrimo ataskaitą, parengtą taikant šį tyrimo metodą: AOX ISO 9562 (1989). Patvirtinančius dokumentus, kuriuose nurodomas matavimo periodiškumas. AOX kiekis matuojamas tik atliekant tuos procesus, kuriuose chloro junginiai naudojami celiuliozei balinti. AOX nereikia matuoti neintegruotų popieriaus gamybos įmonių nutekamuosiuose vandenyse arba nutekamuosiuose vandenyse, susidarantiuose, kai celiuliozė gaminama netaikant balinimo procedūros, arba kai balinimui naudojamos medžiagomis, neturinčiomis chloro.

Išleidžiamų į vandenį teršalų kiekis nustatomas nefiltruotuose ir drumstuose mėginiuose, vandenį išvalius gamykloje arba komunalinėje valymo įmonėje. Matavimai atliekami kopijavimo popieriaus gamybos metu per 12 mėnesių. Naujoje arba rekonstruotoje gamykloje matavimai atliekami ne trumpiau negu 45 įmonės nepertaukiamos gamybos dienas paėliui. Nustatyti kiekiai yra orientaciniai atitinkamos akcijos rodikliai.

- c) **CO₂:** Išmetami iš neatsinaujinančių šaltinių anglies dvideginio kiekiai – ne didesni negu 1 000 kg tonai pagaminto kopijavimo popieriaus, įskaitant kiekius, išmetamus gaminant elektros energiją (gamybos vietoje arba už jos ribų). Neintegruotuose fabrikuose (kuriuose visos plaušienos rūšys yra perkamos komercinės plaušienos rūšys. Išmetami anglies dvideginio kiekiai paskaičiuojami sudėjus kiekius, išmetamus gaminant plaušieną ir popierių.

Ivertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia smulkius paskaičiavimus, įrodančius, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų, ir susijusius patvirtinamuosius dokumentus.

Pareiškėjas pateikia anglies dvideginio išmetamų kiekių rodiklius. Šie rodikliai — tai iš visų neatsinaujinančių kuro rūšių šaltinių išmetami anglies dvideginio kiekiai, susidarantys gaminant plaušieną ir popierių, įskaitant kiekius, išmetamus gaminant elektros energiją (popieriaus gamybos vietoje arba už jos ribų).

Paskaičiuojant deginant kurą į aplinkos orą išmetamus CO₂ kiekius, naudojami šie išmetimo koeficientai:

Kuras	CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras išmetimas	Matavimo vienetas
Akmens anglis	95	g CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras/MJ
Žalia nafta	73	g CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras/MJ
Skystas kuras 1	74	g CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras/MJ
Skystas kuras 2-5	77	g CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras/MJ
Suskystintos dujos	69	g CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras/MJ
Gamtinės dujos	56	g CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras/MJ
Elektros energija iš tinklo	400	g CO ₂ , organinės kilmės gamtinis kuras/KWh

Taikomas aukščiau pateiktoje lentelėje elektros energijai iš tinklo nurodytas dydis (Europoje taikomas vidutinis sąnaudų dydis), nebent paraiškos įteikėjas pateikia dokumentus, kuriuose nustatytas vidutinis sąnaudų, taikomas jo elektros energijos tiekėjui (-ams). Šiuo atveju paraiškos įteikėjas vietoj lentelėje pateikto dydžio gali naudoti pastarąjį dydį.

Paskaičiavimai ir masių balansai atliekami kopijavimo popieriaus gamybos metu per 12 mėnesių. Naujoje arba rekonstruotoje gamykloje matavimai atliekami ne trumpiau negu 45 įmonės nepertraukiamos gamybos dienas paeilui. Nustatyti kiekiai yra orientaciniai atitinkamos akcijos rodikliai.

2. Energijos sąnaudos

- a) **Elektros energija:** elektros energijos sąnaudos plaušienai ir popieriui pagaminti išreiškiamos taškais (P_E), kaip smulkiai išdėstyta toliau.

Taškų P_E suma yra mažesnė arba lygi 1,5.

P_E paskaičiuojamas šiuo būdu.

Paskaičiavimas gaminant plaušieną: Gaminant kiekvieną popieriui gaminti naudojamą plaušienos rūšį i , elektros energijos sąnaudos ($E_{\text{plaušiena}, i}$ išreikšta kWh/ADT) paskaičiuojama šiuo būdu:

$$E_{\text{plaušiena}, i} = \text{įmonėje pagaminta elektros energija} + \text{pirkta elektros energija} - \text{parduota elektros energija}$$

Šis dydis padalijamas iš toliau pateiktoje lentelėje nurodyto tai plaušienos rūšiai leistino kiekio ($E_{\text{plaušiena}, i}$). Šie dalmenys paskaičiuojami pagal kiekvienos naudojamos plaušienos rūšies dalį (p_i drėgno popieriaus atžvilgiu) ir sudedami. Taip gaunama elektros energijos sąnaudų gaminant plaušieną taškų suma ($P_{E, \text{plaušiena}}$). Taigi:

$$P_{E, \text{plaušiena}} = \sum (p_i \times E_{\text{plaušiena}, i} / E_{\text{l.k., plaušiena}})$$

Paskaičiavimas gaminant popierių: taip pat paskaičiuojamos ir elektros energijos sąnaudos gaminant popierių ($E_{\text{popierius}}$), ir padalijamos iš tos rūšies popieriui leistino kiekio ($E_{\text{l.k., popierius}}$), nurodyto toliau pateiktoje lentelėje. Taigi:

$$E_{\text{popierius}} = \text{įmonėje pagaminta elektros energija} + \text{pirkta elektros energija} - \text{parduota elektros energija}$$

$$P_{E, \text{popierius}} = E_{\text{popierius}} / E_{\text{l.k., popierius}}$$

Bendros P_E taškų sumos paskaičiavimas: visas paskaičiuotas plaušienai leistinas kiekis ($E_{\text{p.l.k., plaušiena}}$) paskaičiuojamas šiuo būdu:

$$E_{\text{p.l.k., plaušiena}} = \sum (p_i \times E_{\text{l.k., plaušiena}})$$

Pagaliau taškai, paskaičiuoti gaminant plaušieną ir popierių, sudedami. Gaunamas bendras taškų skaičius (P_E) šiuo būdu:

$$P_E = P_{E, \text{plaušiena}} \times E_{\text{p.l.k., plaušiena}} / (E_{\text{p.l.k., plaušiena}} + E_{\text{l.k., popierius}}) + P_{E, \text{popierius}} \times E_{\text{l.k., popierius}} / (E_{\text{p.l.k., plaušiena}} + E_{\text{l.k., popierius}})$$

- b) **Kuras (šiluminė energija):** kuro sąnaudos plaušienai ir popieriui pagaminti išreiškiamos taškais (P_F), kaip smulkiai išdėstyta toliau.

Taškų P_F suma yra mažesnė arba lygi 1,5.

P_F paskaičiuojamas šiuo būdu.

Paskaičiavimas gaminant plaušieną: gaminant kiekvieną popieriui gaminti naudojamą plaušienos rūšį i , kuro sąnaudos ($F_{\text{plaušiena}, i}$ išreikštos kWh/ADT) paskaičiuojamos šiuo būdu:

$$F_{\text{plaušiena}, i} = \text{įmonėje pagamintas kuras} + \text{pirktas kuras} - \text{parduotas kuras} - 1,25 \times \text{įmonėje pagaminta elektros energija}$$

Pastaba: $F_{\text{plaušiena}, i}$ (ir jo dalies paskaičiuojant $P_{F, \text{plaušiena}}$) gaminant medienos masę paskaičiuoti nereikia, nebent medienos masė — komercinė orasausė plaušiena, kurios 90 % sudaro sausa medžiaga.

Dydis $F_{\text{plaušiena}, i}$ padalijamas iš toliau pateiktoje lentelėje nurodyto tai plaušienos rūšiai leistino kiekio ($F_{\text{plaušiena}, i}$). Šie dalmenys paskaičiuojami pagal kiekvienos naudojamos plaušienos rūšies dalį (p_i drėgno popieriaus atžvilgiu) ir sudedami. Taip gaunama kuro sąnaudų gaminant plaušieną taškų suma ($P_{F, \text{celiuliozė}}$). Taigi:

$$P_{F, \text{plaušiena}} = \sum (p_i \times F_{\text{plaušiena}, i} / F_{\text{l.k., plaušiena}})$$

Paskaičiavimas gaminant popierių: panašiu būdu paskaičiuojamas ir kuro sąnaudos gaminant popierių ($F_{\text{popierius}, i}$ išreikšto kWh/ADT):

$$F_{\text{popierius}, i} = \text{vietoje pagamintas kuras} + \text{pirktas kuras} - \text{parduotas kuras} - 1,25 \times \text{įmonėje pagaminta elektros energija}$$

$$P_{F, \text{popierius}} = F_{\text{popierius}} / F_{\text{l.k., popierius}}$$

Bendros P_F taškų sumos paskaičiavimas: visas plaušienai paskaičiuotas leistinas kiekis, ($F_{\text{p.l.k., plaušiena}}$) paskaičiuojamas šiuo būdu:

$$F_{\text{p.l.k., plaušiena}} = \sum (p_i \times F_{\text{l.k., plaušiena}})$$

Pagaliau taškai, paskaičiuoti gaminant plaušieną ir popierių, sudedami. Gaunamas bendras taškų skaičius (P_F) šiuo būdu:

$$F_E = \frac{P_{F, \text{plaušiena}} \times F_{\text{p.l.k., plaušiena}}}{F_{\text{l.k., popierius}}} + \frac{P_{F, \text{popierius}} \times F_{\text{l.k., popierius}}}{F_{\text{p.l.k., plaušiena}}}$$

Elektros energijai ir kuro sąnaudų leistinų kiekių lentelė

Plaušienos rūšis	Kuras kWh/ADT $F_{\text{l.k.}}$	Elektros energija kWh/ADT $E_{\text{l.k.}}$
Celiuliozė	4 000 (<i>Pastaba:</i> šį komercinei orasausei plaušienai, kurios 90 % sudaro sausa medžiaga (admp), leistiną kiekį galima padidinti 25 % dėl energijos sąnaudų džiovinimui)	800
Mechaninė medienos masė	900 (<i>Pastaba:</i> šis kiekis taikomas tik admp)	2 500
Antrinio perdirbimo plaušiena	1 800 (<i>Pastaba:</i> šį admp kiekį galima padidinti 25 % dėl energijos sąnaudų džiovinimui)	800
Popieriaus rūšis	Kuras kWh/tona	Elektros energija kWh/tona
Nepadengtas plonas popierius, kurio sudėtyje nėra pluoštų Laikraštinis popierius (SC)	1 800	600
Padengtas plonas popierius, kurio sudėtyje nėra pluoštų Padengtas laikraštinis popierius (LWC, MWC)	1 800	800

Įvertinimas ir patikrinimas (taikoma a ir b punktais): Pareiškėjas pateikia smulkius paskaičiavimus, įrodančius, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų bei visus susijusius patvirtinamuosius dokumentus. Ataskaitoje pateikti smulkūs paskaičiavimai turėtų rodyti visą sunaudotą elektros energijos ir kuro kiekį.

Pareiškėjas paskaičiuoja visas energijos sąnaudas, suskirstytas į šiluminės energijos/kuro ir elektros energijos sąnaudas plaušienai ir popieriui pagaminti, įskaitant ir sunaudotą energiją spaustuviniams dažams pašalinti iš makulatūros, iš kurios gaminamas perdirbtas popierius. Energija, naudojama žaliavoms vežti, perdirbti ir pakuoti, neįtraukiama į paskaičiuotas energijos sąnaudas.

Visą šiluminę energiją sudaro energija gauta iš visų nupirkto kuro rūšių. Čia įskaičiuojama ir šiluminė energija, gauta gamybos vietoje deginant skysčius ir atliekas (pvz., medienos atliekas, pjuvenas, skysčius, makulatūrą, popieriaus broką) bei šiluminę energiją, gautą iš įmonėje gaminamos elektros energijos — tačiau paraiškos įteikėjas, paskaičiuodamas visas šiluminės energijos sąnaudas, turi įskaičiuoti tik 80 % iš šių šaltinių gaunamos šiluminės energijos.

Elektros energija – tai grynoji gauta elektros energija, tiekiamą iš tinklo, ir įmonėje pagaminta elektra, išreikšta kaip elektros energija.

Jeigu kaip šilumos šaltinį naudojant elektrą pagaminamas garas, paskaičiuojamas garo šiluminės energijos dydis, po to padalijamas iš 0,8 ir pridamas prie visų kuro sąnaudų.

3. *Plaušai – subalansuota miškotvarka*

Plaušai gali būti medienos plaušai, antrinio perdirbimo plaušai iš perdirbto popieriaus arba kitų rūšių plaušienos plaušai. Plaušai, gauti iš popieriaus fabrike susidarancio broko, nelaikomi antrinio perdirbimo plaušais.

Ne mažiau negu 10 % pirminės medienos plaušų gaunami iš miškų, kuriems išduotas sertifikatas, patvirtinantis, jog jie tvarkomi taip, kad būtų įgyvendinti subalansuotos miškotvarkos.

Likusioji pirminės medienos plaušų dalis gaunama iš miškų, kurie yra tvarkomi taip, kad būtų įgyvendinti subalansuotą miškotvarką užtikrinantys principai ir priemonės.

Nurodoma visų pirminės medienos plaušų kilmė.

Europoje pirmiau nurodyti principai ir priemonės atitinka bent Pan-Europos veiksmų subalansuotos miškotvarkos gairių, patvirtintų Lisabonos Ministrų konferencijos dėl miškų apsaugos Europoje 1998 m. birželio 2–4 d.), principus ir priemones. Už Europos ribų principai ir priemonės atitinka bent UNCED (Jungtinių Tautų aplinkos ir plėtros konferencijos) miškų principus (Rio de Žaneiras, 1992 m. birželio mėn.) ir, tam tikrais atvejais, subalansuotos miškotvarkos kriterijus ir gaires, patvirtintas pagal atitinkamų tarptautinių ir regioninių iniciatyvų (ITTO (Tarptautinės tropikų medienos organizacijos), Monrealio proceso, Tarapoto proceso, UNEP/FAO (Jungtinių Tautų aplinkos programos/Maisto ir žemės ūkio organizacijos) Sausosios zonos Afrikos iniciatyvos) reikalavimus.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas nurodo plaušų, naudojamų celiuliozei ir popieriui gaminti, rūšis, kiekius ir kilmę. Pirminės medienos plaušų kilmė nurodoma pakankamai tiksliai, kad tam tikrais atvejais būtų galima patikrinti, ar pirminės medienos plaušai yra gauti iš miškų, kurie tvarkomi pagal subalansuotos miškotvarkos principus. Jeigu kopijavimo popieriui gaminti naudojami pirminės medienos plaušai yra gauti iš miškų, paraiškos įteikėjas pateikia atitinkamą (-us) sertifikatą (-us) bei patvirtinančius dokumentus, įrodančius, kad išduodant sertifikatą pirmiau minėti subalansuotos miškotvarkos principai ir priemonės buvo teisingai įvertinti. Jeigu pirminės medienos plaušai yra gauti iš miškų, kuriems neišduoti sertifikatai, patvirtinantys, jog tai – miškai, kurie tvarkomi pagal subalansuotos miškotvarkos principus, paraiškos įteikėjas pateikia atitinkamas deklaracijas, teisių suteikimo raštą, elgesio kodeksą arba pareiškimą, patvirtinančius, kad pirmiau nurodytų kriterijų yra laikomasi.

4. *Pavojingos cheminės medžiagos*

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia cheminių produktų, naudojamų plaušienai ir popieriui gaminti, sąrašą bei atitinkamus dokumentus (pavyzdžiui, medžiagų saugumo specifikacijas (*angl.* MSDSs)). Šiame sąrašė nurodomas visų perdirbimui naudojamų chemikalų kiekis, funkcijos ir tiekėjai.

- a) **Chloras:** Chloro dujos kaip baliklis nenaudojamos. Šis reikalavimas netaikomas toms chloro dujoms, kurios yra susiję su chloro dioksido gamyba ir naudojimu.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia celiuliozės gamintojo (-ų) deklaraciją, kad chloro dujos nebuvo naudojamos kaip baliklis. Pastaba: kadangi šis reikalavimas taip pat yra taikomas antrinio perdirbimo plaušų balinimo procesui, leidžiama, kad buvusios būklės plaušai būtų balinti chloro dujomis.

- b) **APEOs:** alkilfenoletoksilatai arba kiti alkilfenolio dariniai į valančiąsias chemines medžiagas, spaustuvinius dažus šalinančias chemines medžiagas, porolono antipirenai, dispergentai arba gruntai nededami. Alkilfenolio dariniai apibrėžiami kaip medžiagos, kurioms susiskaidžius gaunami alkilfenoliai.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia savo cheminių medžiagų tiekėjo (-ų) deklaraciją (-as), kad alkilfenoletoksilatai arba kiti alkilfenolio dariniai į šiuos produktus nebuvo dedami.

- c) **Likutiniai monomerai:** likutinių monomerų (išskyrus akrilamidą), kuriems gali būti priskirta kuri nors iš šių perspėjančių frazių (arba jų derinių):

- R45 (gali sukelti vėžį)
- R46 (gali sukelti paveldimus genetinius susirgimus)
- R49 (gali sukelti vėžį įkvėpus)
- R50/53 (labai toksiškas vandens organizmams ir gali turėti ilgalaikį neigiamą poveikį akvatorijai)
- R51/53 (toksiškas vandens organizmams ir gali turėti ilgalaikį neigiamą poveikį akvatorijai)
- R52/53 (kenksmingas vandens organizmams ir gali turėti ilgalaikį neigiamą poveikį akvatorijai)
- R60 (gali pakenkti vaisingumui)
- R61 (gali pakenkti negimusiam vaikui)

kaip apibrėžta 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvoje 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklimą etiketėmis, suderinimo ⁽¹⁾ suderinimo ir jos paskesniuose daliniuose pakeitimuose, gruntų, išlaikymui skirtų priemonių, sustiprinančių priemonių, vandens repelentų arba cheminių medžiagų, naudojamų vandeniui valyti įmonėje ir už jos ribų, sudėtyje visa koncentracija – ne didesnė negu 100 ppm (paskaičiuota pagal kietųjų medžiagų kiekį).

Gruntų, išlaikymui skirtų priemonių, sustiprinančių priemonių, vandens repelentų arba cheminių medžiagų, naudojamų vandeniui valyti įmonėje ir už jos ribų, sudėtyje nenaudojamas akrilamidai, kurio koncentracija – didesnė negu 1 000 ppm (paskaičiuota pagal kietųjų medžiagų kiekį).

Kompetentinga institucija gali atleisti paraiškos įteikėją nuo šių reikalavimų, taikomų cheminėms medžiagoms, naudojamoms vandeniui valyti įmonėje ir už jos ribų.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų, bei atitinkamus dokumentus (pvz., medžiagų saugumo specifikacijas).

- d) **Paviršiaus aktyviosios medžiagos spaustuvinius dažus pašalinančiose medžiagos, skirtose pakartotinai naudojamiems plaušams gauti:** jeigu paviršiaus aktyviosios medžiagos naudojamos bent 100 g/ADT kiekiais (sudėjus visų paviršių aktyviųjų medžiagų, naudojamų visų skirtingų medžiagų, kurios naudojamos spaustuviniams dažams iš pakartotinai naudojamų plaušų pašalinti, sudėtyje kiekius), kiekviena paviršiaus aktyvioji medžiaga yra lengvai biologiškai skaidoma. Jeigu tokios paviršiaus aktyviosios medžiagos naudojamos mažesniais negu 100 g/ADT kiekiais, kiekviena paviršiaus aktyvioji medžiaga yra arba lengvai arba pilnai biologiškai skaidoma (žr. toliau pateiktus tyrimo metodus ir leistinus kiekius).

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų, bei atitinkamų medžiagų saugumo specifikacijas arba kiekvienos paviršiaus aktyviosios medžiagos tyrimų ataskaitas, kuriose nurodomas tyrimo metodas, leistini kiekiai ir pateikta išvada, bei kurios buvo parengtos taikant vieną iš šių tyrimo metodų ir leistinus kiekius: nustatoma, ar medžiaga yra lengvai biologiškai suskaidoma — OECD 301 A–F (arba lygiavėčiai ISO standartai), kai 301 A ir E suskaidymo procentinis dydis per 28 dienas – bent 70 % ir B, C, D bei F – bent 60 %; nustatoma ar medžiaga visiškai suskaidoma — OECD 302 A–C (arba lygiavėčiai ISO standartai), kai 302 A ir B suskaidymo (taip pat absorbcijos) procentinis dydis per 28 dienas – bent 70 % ir 302 C – bent 60 %.

- e) **Biocidai:** Veikliosios biocidų arba biostatinių medžiagų sudedamosios dalys, naudojamos kovoti su dumblių sudarančiais organizmais vandens cirkuliacijos sistemose, kuriose yra plaušų, nėra potencialiai bioakumuliacinės.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų, bei atitinkamų medžiagų saugumo specifikacijas arba tyrimo ataskaitą, kurioje nurodomas tyrimo metodas, leistini kiekiai ir išdėstyta išvada ir kuri buvo parengta taikant vieną iš šių tyrimo metodų: OECD 107, 117 arba 305 A–E.

- f) **Azodažikliai:** Nenaudojamas nė vienas azodažiklis, galintis skilti į šiuos aromatinius aminorius:

4-amino difenilas	(92–67–1)
benzidinas	(92–87–5)
4-chloro-o-toluidinas	(95–69–2)
2-naftilaminas	(91–59–8)
o-amino-azotulenas	(97–56–3)
2-amino-4-nitrotoluenas	(99–55–8)
4-chloro anilinas	(106–47–8)
2,4-diaminoanizolas	(615–05–4)
4,4'-diamino difenilmetanas	(101–77–9)
3,3'-dichlorobenzidinas	(91–94–1)

(¹) OL L 196, 1967 8 16, p. 1.

3,3'-dimetoksibenzidinas	(119-90-4)
3,3'-dimetilbenzidinas	(119-93-7)
3,3'-dimetil-4,4'-diaminodifenilmetanas	(838-88-0)
p-kresidinas	(120-71-8)
4,4'-metilen-bis-(2-chloranilinas)	(101-14-4)
4,4'-oksidianilinas	(101-80-4)
4,4'-todianilinas	(139-65-1)
o-toluidinas	(95-53-4)
2,4-diaminotoluenas	(95-80-7)
2,4,5-trimetilanilinas	(137-17-7)
o-anisidinas	(90-04-0)
4-aminoazobenzenas	(60-09-3)

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų.

- g) **Dažančiosios medžiagos:** plaušienai arba popieriui nenaudojama nė viena nefasuota dažančioji medžiaga, kuriai pagal 1999 m. gegužės 31 d. Tarybos direktyvos 1999/458/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl pavojingų medžiagų klasifikavimo, pakavimo ir ženklinimo ⁽¹⁾ suderinimo ir jos paskesnių dalinių pakeitimų reikalavimus paraiškos įteikimo metu gali būti priskirta kuri nors iš šių rizikos frazių (arba jų derinių):

- R50 (labai toksiškas vandens organizmams)
- R51 (toksiškas vandens organizmams)
- R52 (kenksmingas vandens organizmams)
- R53 (gali turėti ilgalaikį neigiamą poveikį akvatorijai).

Nenaudojama nė viena nefasuota dažančioji medžiaga, kurios sudėtyje medžiagos, kurioms pagal Direktyvos 67/548/EEB ir jos paskesnių dalinių pakeitimų reikalavimus jas naudojant gali arba yra priskirta kuri nors iš pirmiau pateiktų perspėjančių frazių (arba jų darinių), sudaro daugiau negu 2 %.

Šio kriterijaus reikalavimai netaikomi medžiagoms, jeigu jos klasifikuojamos tik pagal jose esančią (-as) dažančiąją (-sias) sudedamąją (-sias) dalį (-is), kurios (-ių) fiksacijos laipsnis — bent 98 %. Fiksacijos laipsnis yra suprantamas kaip visas dažų išsilaikymas ant plaušų perdirbimo proceso metu.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų, bei atitinkamus patvirtinančius dokumentus, pavyzdžiui, atitinkamas medžiagų saugumo specifikacijas.

- h) **Metalų junginių dažančiosios medžiagos arba pigmentai:** nenaudojami švino, vario, chromo, nikelio arba aliuminio pagrindu pagaminti dažai arba pigmentai. Tačiau gali būti naudojami vario ftalocianino dažai arba pigmentai.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų.

- i) **Jonų priemaišos dažančiose medžiagose:** dažančiose medžiagose jonų priemaišų koncentracija ne didesnė negu: Ag 100 ppm; As 50 ppm; Ba 100 ppm; Cd 20 ppm; Co 500 ppm; Cr 100 ppm; Cu 250 ppm; Fe 2 500 ppm; Hg 4 ppm; Mn 1 000 ppm; Ni 200 ppm; Pb 100 ppm; Se 50 ppm; Sn 250 ppm; Zn 1 500 ppm.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų.

5. **Atliekų tvarkymas**

Visose plaušienos ir popieriaus gamybos vietose yra atliekų (kaip nustatyta konkrečių gamybos vietų atitinkamų priežiūros institucijų) ir liekančių produktų, susidarančių gaminat produktą, kuriam suteikiamas ekologinis ženklas, tvarkymo sistema. Sistema patvirtinama dokumentais arba paaiškinama paraiškoje, ir į joje pateikiama informacija bent šiais klausimais:

- pakartotinai panaudojamų medžiagų atskyrimo iš nuotekų srauto ir jų panaudojimo procedūros,
- medžiagų regeneravimo kitiems tikslams, pavyzdžiui, deginti, kad susidarytų garas arba šiluma, arba žemės ūkyje, procedūros,
- pavojingų atliekų tvarkymo procedūros (kaip nustatyta konkrečių plaušienos ir popieriaus gamybos vietų atitinkamų priežiūros institucijų).

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia konkrečių vietų atliekų tvarkymo aprašymą ir deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų.

⁽¹⁾ OL L 200, 1999 5 31, p. 1.

6. Tinkamumas naudoti

Produktas yra tinkamas naudoti.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus ir (arba) tyrimų rezultatus.

7. Informacija ant pakuotės

Ant pirminės ir antrinės produkto pakuotės yra šis (arba jam lygiareikšmis) tekstas:

„Suteikta teisė būti paženklinami šį produktą Gėlės ženklu, nes produktas atitinka reikalavimus, kurie, be kita ko, apriboja išmetimus į vandenį (COD, AOX), atmosferą (S, NO_x, CO₂) bei energijos, organinės kilmės gamtinio kuro ir pavojingų medžiagų naudojimą.“

Daugiau informacijos apie Gėlės ženklą galite rasti tinklalapyje adresu: <http://europa.eu.int/ecolabel>“.

Prašome rinkti popierių perdirbimui“.

Be to, gamintojas gali pateikti ir sakinį, nurodantį būtiną antrinio panaudojimo plaušų procentinį kiekį produkto sudėtyje.

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia produkto pakuotės ir su produktu pateikiamos informacijos pavyzdį bei deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus.

8. Ekologinio ženklo informacija

Ekologinio ženklo 2 langelyje yra šie įrašai:

„maža oro ir vandens tarša

nedidelės energijos sąnaudos

apribotas žalingų medžiagų kiekis.“

Įvertinimas ir patikrinimas: Pareiškėjas pateikia produkto pakuotės pavyzdį su ženklu ir deklaraciją, kad laikomasi šio kriterijaus reikalavimų.
